

СТАНОВИЩЕ

от

**д-р Наталия Иванова Витанова-Маринова – професор в ШУ „Епископ
Константин Преславски“**

на материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ по област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.2. Педагогика (Теория на възпитанието и дидактика), в конкурса за „доцент“, обявен в Държавен вестник, бр. 31 от 12.04.2019 г. и в интернет страницата на Пловдивски университет "Паисий Хилендарски" за нуждите на катедра Начална училищна педагогика към Педагогически факултет, с кандидат **гл. ас. д-р Николинка Александрова Атанасова** от Пловдивски университет „Паисий Хилендарски"

1. Общо представяне на процедурата и кандидата

Със заповед № Р33-3698 от 10.07.2019 г. на Ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски" (ПУ) съм определена за член на научното жури на конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в ПУ по област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.2. Педагогика (Теория на възпитанието и дидактика), обявен за нуждите на катедра „Начална училищна педагогика“ към Педагогически факултет.

За участие в обявения конкурс е подал документи единствен кандидат: гл. ас. д-р Николинка Александрова Атанасова от Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“. Представеният от гл. ас. д-р Николинка Александрова Атанасова комплект материали на хартиен носител е в съответствие с Правилника за развитие на академичния състав на ПУ, и включва следните документи:

- молба по образец до Ректора за допускане до участие в конкурса;
- автобиография по европейски образец;
- диплома за ОКС „магистър“;
- диплома за ОНС „доктор“;
- списък и копия на научните трудове;
- справка за съответствие с минималните национални изисквания;
- декларация за оригиналност и достоверност на приложените документи;
- анотация на научните трудове, включително и самооценка на приносите;
- удостоверение за трудов стаж;
- документи за учебна работа;
- документи за научноизследователска дейност;
- други документи съобразно изискванията на ПФ – протокол от заседание на комисия за установяване на готовността на кандидата за заемане на академичната длъжност „доцент“;
- други документи – сертификати от участия в конференции, служебни бележки, съдебно удостоверение, рецензия, програми и др.

Николинка Атанасова завършва специалност Предучилищна педагогика (ОКС бакалавър) и специалност „Педагогика“ (ОКС магистър) в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“. ОНС „доктор“ придобива през 2011 година. Професионалната и кариера е свързана единствено с Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“, като последователно от 2002 година до днес преминава през академичните длъжности – асистент, старши асистент и главен асистент. Владее на отлично ниво руски езика и на

добро ниво – немски, което е предпоставка за нейната научна осведоменост. Участвала е в множество международни и национални форуми, както и национални и университетски проекти.

Представените за рецензиране научни трудове са публикувани в периода 2003 – 2019 г., като 4 от тях са преди придобиване на ОНС „доктор“, а другите са след този период. В списъка с научните трудове са представени и публикации, които са във връзка с придобиването на ОНС „доктор“, затова те няма да бъдат рецензирани и отчетени в общата научна продукция, с която Николинка Атанасова участва в процедурата за „доцент“. Научната продукция, с която гл. ас. д-р Николинка Атанасова участва в обявения конкурс, отговаря на научната специалност и неговата специфика. Тя обхваща общо 26 публикации, от които 2 монографии; 6 електронни учебника, 17 статии и доклади, от които 3 са в съавторство, всички те са включени в Националния референтен списък, 1 Е-курс за студенти. Посочените публикации отговарят на минималните национални изисквания и на националните наукометрични показатели за заемане на академичната длъжност „доцент“.

Научните интереси на Николинка Атанасова са концентрирани предимно в областта на дидактиката. Тази тематична концентрираност прави добро впечатление и не предполага дисперсия в изследователското поле.

2. Обща характеристика на дейността на кандидата

Монографията „Мисловните карти като иновативна техника на учене и преподаване“ е разположена в сложно изследователско поле, защото работният проблем има многопосочни характеристики и кореспондира с перспективи за търсене на алтернативни подходи, методи и техники на обучение водещи до позитивна промяна в процеса на обучение (както на студентите, така и на учениците). В този контекст могат да се коментират основните сюжетни линии на изследването, които бележат и силните страни на монографията.

Първо, безспорната актуалност на разглеждания проблем и тематичната опция, които са убедително представени и обосновани. Аргументите се движат в широка амплитуда: от необходимостта да се модернизира и оптимизира процеса на обучение, през възможността за стимулиране на мотивацията за учене чрез използването на мисловните карти като техника за обучение, до дефицита (донякъде) от разработки на темата в българската изследователска и академична практика.

Второ, темата е представена задълбочено, в контекста на съвременните концепции и личностно-ориентираната образователна парадигма. Проявен е усет и умение за анализ на възгледите на водещи имена свързани с тази проблематика, за търсене и откриване на корените и по-нататъшното развитие на концепта „мисловни карти“.

Трето, Николинка Атанасова познава в детайли разглеждания проблем, като се насочва към теоретичния анализ от позициите на историческия подход. Развитието на проблема е интерпретирано в девет взаимно свързани параграфа. Логично, като се има предвид многопосочността на авторовите мнения за понятието е поставен специален акцент върху основната категория „мисловни карти“. След внимателно селектиране на дефинициите и класификациите от редица автори, макар и предпазливо, успява да изведе собствена класификация на мисловните карти.

Четвърто, дизайнът на изследването се отличава със строга смислова организация: концептуалната рамка и методологичните параметри на изследването са целесъобразни. Налични са всички компоненти (цел, хипотеза, задачи, обект, предмет, контингент, етапи), точно формулирани, в субординация с темата, в съответствие помежду си, формиращи замисъла и локацията на изследователската процедура.

Пето, монографичният труд като стил и език е прецизен, притежава богата и точна научна стилистика. Техническото изпълнение е коректно, информацията е подкрепена с визуални изображения, монтирани на съответните места.

Монографията „**Интерактивно групово и проектно обучение лице в лице. Теоретико-приложни аспекти**“ е актуална и модерна. Проблемът за интерактивността в процеса на обучение е едновременно стар и нов. През последните години много интензивно се пише и говори за него. Днес той се интерпретира многодименсиално в контекста на новите образователни парадигми и се „рекламира“ като съвременен модел за изграждане на образователния диалог. Темата е актуална и значима, защото в условията на интерактивно обучение ученикът е активен участник в процеса на обучение. Ефективното учене до голяма степен се детерминира от споделяния опит на учениците. Обучението е успешно, когато учителят е в ролята на фасилитатор (ментор, наставник, консултант) и се осъществява обратна връзка от фасилитатора и другите участници. Максимални резултати се постигат, когато всеки ученик е способен да отразява образователната действителност, да прави заключения, да прилага знанията си на практика, успешно да трансферира познанията си и в други сфери (учене чрез опит). Използват се всички налични знания и умения на учениците и се поощрява склонността към рисково поведение. Тези аспекти в много голяма степен отговарят и удовлетворяват потребностите на новата генерация свързани с процеса на обучение. Темата на монографичния труд е актуална и значима, тъй като е свързана и с важен за педагогическата теория и практика проблем, а именно този за интерактивното групово и проектно обучение.

Представеният монографичен труд е завършена авторска концепция, в която са потърсени и представени нови възможности свързани с разглежданата проблематиката. При наличието на голямо разнообразие от концепции и дефиниции по темата авторът е направил успешен опит да изрази и аргументира своята позиция. Изведените и коментирани постановки не остават на абстрактно равнище, а обострят погледа и възприятията към съвременни несполуки в образованието и посочват възможности за тяхното преодоляване. Стилът и езикът са научно издържани.

Като позитив в творчество на гл. ас. д-р Николинка Атанасова могат да се разглеждат електронните учебници по Български език и литература за 1., 2. и 3. Клас, предназначени за широк кръг потребители от училищното образование.

Останалите представени публикации разглеждат актуални за педагогическата теория и практика въпроси в областта на интерактивното обучение (2,3,6,7,9,10), дидактиката (8,12,13,15,16,17), виртуалното/дигиталното образование (1,5), интеркултурното образование (14) – тук е представен универсален и вариативен технологичен модел за обучение на студенти от педагогическите специалности, ориентиран към стимулирането им за активно учене и изграждане на добре аргументирана гражданска позиция, приобщаващото образование (11), възпитанието (4). Те дават решения на общо и частно дидактически и възпитателни проблеми.

Като цяло научната продукция на Николинка Атанасова се отличава с относително висока степен на тематична концентрация, съдържателна актуалност и професионална задълбоченост.

Приемам научните приноси, направени чрез самооценката на Николинка Атанасова. Към тях могат да се добавят следните:

- разработените задачи в глава 3, параграф 3.4 са всъщност матрица, която може успешно да се използва в обучението по други дисциплини, тя е приложима и в условията на различни технологии за обучение;

- в монографията „Интерактивно групово и проектно обучение лице в лице. Теоретико-приложни аспекти“ е представена авторска класификация на видовете групи.

Научните трудове, с които гл. ас. д-р Николинка Атанасова участва в конкурса са лично нейни изследвания и постижения. Направеният в тях съдържателен анализ на съвременни теории, практики и технологии в областта на дидактическото познание, тяхното характеризирание и съпоставяне разкрива и доказва възможностите за позитивна промяна в процеса на обучение. Оценката ми за научните трудове на гл. ас. д-р Николинка Атанасова е положителна.

Цитиранията, свързани с публикациите на гл. ас. д-р Николинка Атанасова, са 11 (традиционно отчетени). Те са от лица извън авторските колективи, в които участва Николинка Атанасова и са в периода 2015-2019 г., като най-много са цитиранията през последната година (2019 г.).

3. Критични забележки и препоръки

- В монографичния труд „Мисловните карти като иновативна техника на учене и преподаване“, при анализа на резултатите от емпиричното изследване не е използван пълният потенциал на получените данни. Анализът е направен само по оста специалност и ОКС, а той предполага възможност за интерпретация на данните и търсене на корелации в различни дименсии, като пол и възраст например. Интересно е дали има полови и възрастови различия по отношение на изследвания проблем.
- Научните публикации ще подобрят качеството си, ако са написани в едно глаголно време (сегашно историческо) и се избягва в текста употребата на първо лице единствено/множествено число.
- Кандидатът разполага с достатъчно преподавателски опит и добра теоретична подготовка, което е предпоставка да насочи вниманието си към публикуване в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Web of Science Core Collection, Scopus).

Направените бележки не намаляват общата положителна оценка на научните трудове на гл. ас. д-р Николинка Александрова Атанасова, а целят да се подпомогне нейната по-нататъшна работа.

Заклучение

Направеният анализ на преподавателската, изследователската и научната дейност, както и представената справка за съответствие с наукометричните показатели за заемане на академичната длъжност „доцент“, представят гл. ас. д-р Николинка Александрова Атанасова като задълбочен изследовател и добър преподавател. Смятам, че кандидатът отговаря на условията и реда за заемане на академичната длъжност „доцент“ по Закона за развитие на академичния състав на Република България. Кандидатът в конкурса изпълнява минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“. Нямам съмнение за плагиатство в научния труд и публикации. Идеите, развити в представените публикации, приносите на автора в сферата на педагогическата наука, академичната и научно-изследователска дейност на гл. ас. д-р Николинка Александрова Атанасова ми дават основание да дам своето **положително заключение** и да препоръчам на Научното жури да изготви доклад-предложение до Факултетния съвет на Педагогическия факултет за избор на **гл. ас. д-р Николинка Александрова Атанасова** на академичната длъжност „доцент“ в ПУ „П. Хилендарски“ по професионално направление 1.2. Педагогика (Теория на възпитанието и дидактика).

Дата: 29.07.2019 г.

Изготвил становището:

(проф. д-р Наталия Витанова)